

Motion till riksdagen 2025/26:3430

av **Rebecka Le Moine m.fl. (MP)**

Naturpolitiskt ramverk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utforma och anta ett naturpolitiskt ramverk och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förlusten av arter, livsmiljöer och fungerande ekosystem är ett av de största hoten mot mänsklighetens framtid. Biologisk mångfald är grunden för livsviktiga ekosystemtjänster: ren luft och rent vatten, matförsörjning, klimatanpassning och människans hälsa. Trots detta behandlas naturkrisen inte med samma politiska tyngd som klimatfrågan. Precis som välmående ekosystem stärker samhällets motståndskraft mot klimatförändringar, förstärker den pågående naturkrisen sårbarheten för extrema väderhändelser, brist på naturresurser och ökade samhällskostnader. Klimatkrisen och naturkrisen är oskiljaktiga och måste mötas med lika kraftfulla politiska verktyg.

I december 2022 antogs det globala Kunming–Montrealramverket, som innebär att länderna ska hejda och vända förlusten av biologisk mångfald senast 2030 och ge naturen förutsättningar att återhämta sig till 2050. Ramverket innehåller 23 delmål, däribland att skydda minst 30 procent av land, vatten och hav samt att restaurera minst 30 procent av förstörda ekosystem.

EU:s strategi för biologisk mångfald konkretiserar dessa mål för unionens medlemsländer och inkluderar omfattande satsningar på restaurering och skydd av

värdefull natur. Sverige måste ta sitt ansvar och genomföra dessa åtaganden på nationell nivå.

Utan en tydlig och långsiktig struktur riskerar naturpolitiken att bli fragmentarisk och otillräcklig. Precis som med klimatfrågan behövs en styrande ram som förpliktigar nuvarande och framtida regeringar att agera i enlighet med forskning, internationella åtaganden och långsiktiga mål. Ett naturpolitiskt ramverk skulle ge frågan den prioritet som krävs för att stoppa förlusten av biologisk mångfald, säkra ekosystemens funktioner och skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle.

Ett naturpolitiskt ramverk

Sverige har sedan flera år ett klimatpolitiskt ramverk, med lag, mål och ett klimatpolitiskt råd. Detta har bidragit till att klimatfrågorna fått en central roll i samhällsdebatten och i politiska beslut. En motsvarande struktur behövs nu för naturen.

Ett naturpolitiskt ramverk bör innehålla tre delar:

- Ett naturpolitiskt mål beslutat av riksdagen

Målet ska vara långsiktigt och knyta an till Sveriges internationella åtaganden inom ramen för Kunming–Montrealavtalet och EU:s strategi för biologisk mångfald, med det övergripande målet om att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald.

- En naturlag

Lagen ska ålägga regeringen att vid varje ny mandatperiod ta fram en naturpolitisk handlingsplan. Planen ska beskriva tillståndet för biologisk mångfald, vilka åtgärder som vidtas och hur dessa bidrar till måluppfyllelse. Vid otillräckliga insatser ska regeringen ange kompletterande åtgärder. Därutöver ska en årlig naturredovisning ingå i budgetpropositionen, med redogörelse för utvecklingen och resursfördelningen.

- Ett naturpolitiskt råd

Ett oberoende råd med bred kompetens inom ekologi, ekonomi, samhällsvetenskap och hållbart brukande ska inrättas. Rådet ska årligen utvärdera regeringens naturpolitik, bedöma dess tillräcklighet i relation till målen samt rapportera till riksdagen.

Förlusten av biologisk mångfald är en akut kris som hotar vår välfärd, ekonomi och livskvalitet. Sverige har åtagit sig internationellt att agera – nu krävs handling på hemmaplan. Ett naturpolitiskt ramverk med mål, lag och råd är en nödvändig reform för att organisera och leda omställningen och ge naturen den tyngd och prioritet den förtjänar.

Rebecka Le Moine (MP)

Emma Nohrén (MP)

Amanda Palmstierna (MP)

Katarina Luhr (MP)

Linus Lakso (MP)